

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Jednou z našich stěžejních činností je ta informační, kdy se snažíme propagovat anarchistické principy, seznamovat s anarchistickými vizemi, předkládat komentáře k událostem doma i ve světě z anarchistické perspektivy a informovat o dění v širokém antiautoritářském hnutí. Ve virtuálním světě nám k tomu slouží zejména náš denně aktualizovaný web afed.cz a okrajově také sociální sítě. Informujeme také o chystaných akcích – v tomto směru jsme se v roce 2023 zapojili do rozjetí platformy akce.nolog.cz, která byla k tomuto účelu vytvořena.

Stále ale zůstáváme věrní tištěným médiím. A tak vedle příležitostných letáků vytváříme každý měsíc tematické nástěnné noviny A3. Dvakrát do roka vydáváme anarchistickou revue *Existence*. Vedle zmíněného čísla na téma „Anarchista Hašek“ vyšlo ještě podzimní číslo, které se věnuje nepříliš reflektovanému tématu, a to politice jídla. Co se týče knih, vydalo Nakladatelství AF v roce 2023 tři. Vedle již zmíněné *Všivé historie* šlo o titul *Marxova ekonomie pro anarchistky a anarchisty* od W. Price a o vězeňský deník I. Aliněviče *Jednu do Magadanu*.

S našimi publikacemi jsme se zúčastnili hned několika akcí. Předně to byl 10. ročník Anarchistického festivalu knihy, který se konal koncem května v pražských Holešovicích a představil bohatý program, do kterého jsme se zapojili např. účastí v závěrečné panelové diskusi. S radostí jsme se účastnili také zimní verze festivalu, která se konala v končicím Prostoru39, a nechyběli jsme ani u prvního ročníku Anarchistického knižního veletrhu v Brně. Dále jsme se s distrem účastnili třeba besedy s L. Haasem, čtvrté Spring zine party, posledního Fluff Festu v Rokycanech, úspěšného festivalu Riot Over River, olomouckého LITRu 2023 či jihlavského mini trhu nezávislých nakladatelů.

Nehráli jsme si ale jen na vlastním písečku a publikovali mnoho recenzí na ziny a knihy, které nás zaujaly.

ANARCHISTICKÁ TEORIE A HISTORIE

Vedle témat anarchisty Haška a politického rozměru jídla jsme si na webu a v *Existenci* v historických ohlédnutích připomněli povstání v Dolní Kalifornii, Pařížskou komunu, Karla Vohryzka, Želazka Jacka Grancharoffa, Anu Garbín Alonso, španělské anarchisty v britské armádě v letech 1939–1945, Jana Opletala, Johna Oldaye, Voltairine de Cleyre, anarchisty za Pinochetovy diktatury či Petra Kropotkina.

Ohledně anarchistické teorie jsme sáhli vedle Emmy Goldmannové a Murraye Bookchina zejména k textům současných autorů – Matthewa Wilsona, Tomáše Ibáñeze, Dmitrije Petrova, Petera Gelderloose, Jérôme Bascheta, Lusberta Garcii, Alessandra Stelly, Wayne Price, či na témata mnohovrstevnatosti krize nebo autoritářských režimů.

MEZINÁRODNÍ AKTIVITY

Rok 2023 byl bohatý také na aktivistické cesty do zahraničí. S pomocí v rámci solidárních sítí jsme se vydali na Ukrajinu a na Balkán. Vedle zmíněné demonstrace ve Vídni jsme zavítali i na protest proti kriminalizaci antifašismu do Lipska poté, co byl vyneslen rozsudek v procesu Antifa-Ost. V Praze byl při té příležitosti vyvěšen transparent.

V červenci jsme se zúčastnili dvou významných setkání. Tím prvním byl začátkem července v Lublani Balkánský anarchistický knižní veletrh. Dalším bylo celosvětové anarchistické setkání v St-Imier, které i přes několik kontroverzí dopadlo skvěle a bylo úžasnou příležitostí pro získání zajímavých kontaktů a domluvení konkrétních spoluprací.

Na obou setkáních jsme se prezentovali také distrem Nakladatelství AF, které se pro obdobné zahraniční zastavení spojilo s dalšími českými spřátelenými vydavateli. A tak mohly být naše publikace např. i na anarchistických knižních veletrzích ve Vídni či Varšavě.

PODPORA VĚZNĚNÝM A STÍHANÝM

V otázce podpory vězněných anarchistek a anarchistů jsme se opět zaměřili především na Rusko a Bělorusko, kde dopadají represe na naše hnutí tou nejtěžší vahou. To se projevilo koncem srpna i v našich příspěvcích k Mezinárodnímu týdnu solidarity s anarchistickými vězni 2023: V Trhlině jsme uspořádali Besedu s ABC-Bělorusko. Zaslali jsme narozeninové přání našemu vězněnému kamarádovi M. Dziadokovi. Zveřejnili jsme rozhovor s běloruskými anarchisty, kteří našli azyl ve Varšavě, rozhovor s běloruským kolektivem ABC, dopis jednoho z anarchistů odsouzených ruskou justicí ve vykonstruované kauze Sít, zprávu o aktivitách Zóny solidarity a seznam vězněných anarchistů/ek a antifašistů/ek v Bělorusku. Profily jednotlivých vězeňkyň a vězňů jsme následně na pokračování zveřejňovali na našem FB profilu.

Začátkem ledna se AF připojila k Týdnu solidarity, jehož cílem bylo informovat ve světě o kauze Ťumeň, získat podporu pro stíhané a zaslat jim solidární pozdravy. V průběhu roku jsme pak informovali o mučení a odsouzení Ruslana Ušakova a o únosu a mučení Lva Skorjakina.

Na kamarádky a kamarády vězněné v Bělorusku jsme upozornili knihou *Jednu do Magadanu* od Ihara Aliněviče, jejíž druhé vydání opatřené novou předmluvou jsme prezentovali na brněnské debatě o běloruském anarchismu. Dále jsme přinesli rozhovor s běloruskou anarchistkou, která se v roce 2020 podílela na organizaci ženských pochodů, a informovali o odsouzení běloruské aktivistky Nasty Lojky a o aktivitách běloruských anarchistek a anarchistů v emigraci.

ODPOR A SOLIDARITA VE SVĚTĚ

Zprostředkovávali jsme informace a anarchistické pohledy na různá povstání, protesty a události, k nimž docházelo během roku 2023 po celé planetě. Nejvíce jsme se asi věnovali dění ve Francii, která je ukázkou postupujícího autoritářství, jak jsme poukázali v A3. AF se připojila k prohlášení solidarity s hnutím na obranu lesa Weelaunee ohroženého výstavbou obřího policejního cvičiště. Chladnými nás nenechalo ani dění v Palestině/Izraeli, kde se ocitli civilisté v ohni nenávisti, jak jsme okomentovali situaci v nástěnných novinách A3. Zajímali jsme se o pohled přímo z místa a přinesli překlady rozhovorů s izraelskými a palestinskými anarchisty. Dále jsme se věnovali např. vystěhování okupované vesnice Lützerath v Porýní, druhému výročí puče v Myanmaru, násilí v Náhorním Karabachu, tureckým válečným zločinům v Sýrii, antifašistickému odporu v Polsku, výsledku voleb v Argentině, pozadí nových komuniké EZLN, Orbánovu pronásledování antifašistů v Evropě, hrozby likvidace obsazené samosprávné továrny Vio.Me v Řecku, osudu radikální čtvrti Exarchia či anarchokomunistickému pekařství na pařížském předměstí.

Nezkrácenou verzi textu i s prolinky naleznete na odkazu www.afed.cz/text/8087/cinnost-anarchisticke-federace-v-roce-2023

ČINNOST ANARCHISTICKÉ FEDERACE V ROCE 2023

Anarchistická federace (AF) působí kontinuálně od roku 1995 a je tak bezesporu nejdéle působící anarchistickou organizací v Česku. To ale neznamená, že by si dělala nějaký monopol na místní antiautoritářské organizování. Naopak podporuje organizační diverzitu coby zdravý aspekt anarchistického hnutí. To mimo jiné znamená, že značná část členstva naší federace je zároveň aktivní v dalších, konkrétněji zaměřených skupinách. Někteří z nás tak působí například v kolektivech Fo-od not Bombs, Limity jsme my, Dekonstrukce, Opravdu dobré squaty (ODS), NoLog, Sdílené domy, MSDN, Trhlina, Cocina Perdida, Výbor na obranu revoluce v Rojavě a dalších.

ZE ŽIVOTA FEDERACE

Činnost federace se odvíjí od zájmů, možností a kapacit členstva. Chtěli bychom se aktivně vyjádřit k více tématům, zapojit se do různých bojů a mnohé další iniciovat, jenže jsme jen obyčejní lidé – pracující či studující, žádné superhrdinky. Děláme, co můžeme, ale zároveň si uvědomujeme, že aby náš aktivismus byl zdravý, musíme se vyhnout sebeobětování, a naopak udělat ze svých aktivit a kolektivní práce pokaždé radostnou událost. Taktéž klademe důraz na vzájemnou pomoc a péči. Někdy nemusíme být zrovna pohotoví, ale pro nás je důležitější, že se učíme a aplikujeme způsoby rovnostářského rozhodování a vyhýbáme se vzniku organizačních hierarchií a s nimi spojené vnitřní netransparentnosti.

Snažíme se, aby se naše organizace po tolika letech činnosti nestala zkonstatným reliktem minulosti. K tomu nám napomáhá zejména svěží vítr z řad našeho mladého členstva a zároveň otevřená interní komunikace a neustálá snaha po hledání konsenzu. Prostorem pro debaty jsou vedle neformálních setkání tradičně sjezdy AF, které se konají vždy na jaře a na podzim, tentokrát se tak stalo v Praze a v Plzni.

Na mezinárodní úrovni je AF členskou sekci Internacionály anarchistických federací. Co se týče praktické a akční mezinárodní spolupráce, v níž nyní spatřujeme opravdový smysl, orientujeme se zejména na rozvoj solidárních sítí v prostoru střední a východní Evropy.

Pokud bychom měli vypíchnout jen tři věci, které se nám loni povedly, pak je to bezesporu spoluúčast na rozjetí infoshopu Trhlina v pražských Nuslích, pomoc našim kamarádům na Ukrajině a navrácení anarchistického 1. máje do ulic.

WWW.AFED.CZ

ANARCHISTICKÝ PRVNÍ MÁJ

Sešli jsme se tradičně dopoledne na Střeleckém ostrově. Zatímco si první příchozí krátili čas pokřikováním na rozházející se bolševiky, na místě se pomalu objevila distra a občerstvení od FNB Praha, rozdával se speciální bulletin *AF První máj anarchistek a anarchistů*. Posléze piknikovou atmosféru ozvučily proslovy. Ten první od AF se zabýval tématem práce v kapitalismu, další připomněl den staré 140. výročí narození Jaroslava Haška a zazněl také proslov od kolektivu Queer Spaces Network. Poté se část přítomných vydala s transparenty a vlajkami k pamětní desce věnované první oslavě 1. máje v Čechách. Zde položily děti květiny, načež pěvecký sbor Prague Revolutionary Choir zazpíval několik písní spjatých s dělnickým hnutím. Kolem jedné se vyrazilo do ulic města. Čelu vévodil transparent „Pryč s (touhle) vládou. Ať si lidé vládnou!“. Pod černo-rudými prapory a za skandování anarchistických hesel se došlo až na Štvanici. Tady čekalo vydatné občerstvení od FNB Žižkov, nechyběla opět distra a odpočinek a klábosení příjemňovali Djové z kolektivu Vršovice Skins. Hudbu nakrátko vystřídala druhá série proslovů. První se slova ujal zástupce iniciativy Limity jsme my, aby téma práce zasadil do kontextu boje proti klimatické krizi. V druhém proslovu reagoval člen AF na stále probíhající krvavou snahu Ruska okupovat Ukrajinu. Den, který se nesl ve skvělé atmosféře, pak byl uzavřen koncertem.

NEPOTŘEBUJEME PREZIDENTA!

Začátek roku se v ČR nesl v duchu prezidentských voleb. Jen těžko šlo tomu humbuku uniknout, a tak jsme se rozhodli poněkud recesisticky přispět svou troškou do mlýna. Položili jsme otázku „Potřebujeme prezidenta?“ a neváhali jsme na ni odpovědět, jak výlepem nástěnných novin A3, tak speciálním webem Nepotrebujemeprezidenta.cz a několika plakáty.

Naše ležérní „volební“ angažovanost vyvrcholila antiprezidentským studiem v centru Zdena, které se neslo čistě v duchu zábavy, a shrnutím, které jasně říká, že místo nějakého prezidenta potřebujeme vytvářet hnutí, budovat jeho infrastrukturu, posilovat vazby.

VÁLKA NA UKRAJINĚ

I v roce 2023 nás nenechávalo lhostejnými Putinovo imperiální tažení na Ukrajinu. Do obrany se zapojili i tamní anarchisté a přidali se také ti z Běloruska a Ruska. AF podpořila jejich nelehké rozhodnutí a rozhodla se je aktivně podporovat v jejich boji proti Z-fašismu.

V únoru jsme si připomněli smutné první výročí invaze. Během benefičního festivalu „Riot Over River Winter – Stop War! Stop Putin!“ pohovořili zástupci AF o válce na Ukrajině z anarchistické perspektivy. Pomohli jsme při benefici v Olomouci a 20. dubna uspořádali v Trhlíně besedu na dálku s ukrajinskými Kolektivy solidarity.

AF se zapojila do internacionální sítě Solidarity Collectives (SC), již zastrešují ukrajinské anarchistky a anarchisté, kteří se věnují jak materiální pomoci bojujícím kamarádům, tak koordinaci humanitární pomoci v postižených oblastech. Pravidelně přinášíme měsíční zprávy SC o zajištěné pomoci. Pokračovali jsme v informování o dalších skupinách, které jsou součástí sítě, a aktualizovali přehled možností podpory tamním antiautoritářským aktivitám. Sdílíme totiž názor našich ukrajinských kamarádek a kamarádů, že bez přítomnosti na frontě nemá anarchismus na Ukrajině budoucnost.

Pokračovali jsme v průběžné finanční sbírce pro SC. Na výročí invaze do Československa v roce 1968 jsme vyhlásili sbírku „4x4 proti invazi“, jejímž cílem bylo vybrat 100 000 Kč coby příspěvek na pořízení auta pro potřeby bojujících antifašistů. Byl založen transparentní účet a veškeré informace ke sbírce byly dostupné na webu auto.afed.cz. Netrvalo dlouho a podařilo se vybrat 138 % cílové částky, takže již v říjnu jsme auto dopravili na Ukrajinu. Byla to mimo jiné skvělá příležitost získat nové zkušenosti, které se nám hodily při zajištění ještě dalšího vozu.

Pozornost jsme věnovali také anarchistickému protiputinovskému odporu v Rusku. Zveřejnili jsme přehled odbojových akcí v Rusku, informovali o nich i v oficiálním tisku, přeložili historii tamní Antify, prohlášení Bojové organizace anarchokomunistů či rozhovor s ruským anarchistou, který bojuje na straně Ukrajiny. Nadále jsme propagovali Zónu solidarity, která se věnuje podpoře stíhaných protivládečných aktivistů a aktivistek v Rusku. Podpořili jsme přednášku jejich aktivistů a zveřejnili rozhovor s jedním z přednášejících. Podporujeme i pomoc uprchlíkům, aniž bychom měli potřebu nějak zkoumat závažnost jejich motivace k útěku. Každý má právo dobrovolně se rozhodnout, jak se ve vyhocené situaci zachová, a nám v bezpečné vzdálenosti nenáleží právo soudit lidi v bezprostředním ohrožení života. Kdo nechce bojovat, neměl by být nucen, a to platí i v případě obrany.

V A3 jsme upozornili, že i u nás existuje Putinova pátá kolona a lidé, kteří sice hovoří o míru, ale ve skutečnosti tím napomáhají, ať vědomě či nevědomě, jeho imperiálním zájmům. Na obranu anarchistů, kteří podporují ukrajinský lid, jsme vydali argumentační texty Wayne Price či rozhovor s bojujícími ruskými anarchisty. S těžkým srdcem jsme ale také přinášeli zprávy o našich padlých kamarádech.

ZA KLIMATICKOU A SOCIÁLNÍ SPRÁVEDLNOST

V otázce boje za klimatickou spravedlnost nevede AF žádnou samostatnou kampaň. Přejde nám to zbytečně vzhledem k tomu, že zde působí de facto na anarchistických principech organizovaná iniciativa Limity jsme my. Spolu s ní jsme mj. vyrazili do Vídně demonstrovat proti plynářské konferenci nebo na pražskou demonstraci proti energetické chudobě. V A3 jsme se zabývali tím, jak policie pomáhá fosilnímu kapitálu, a v dalším čísle vlivem agrárního byznysu na klima.

Sledovali jsme také, jak to jiskří na pracovištích. V A3 jsme upozornili na konkrétním příkladu, jak účinnou zbraní může být stávka, v jiném čísle na asociální jednání vlády, a v dalším na kontext stávky ve školství. Někteří z nás se přidali ke stávce akademiků a akademiček.

Zabývali jsme se také otázkami bydlení. Skupina AF-Olomouc zahájila lokální kampaň proti ekonomické moci a za dostupné bydlení. Vydala brožuru, rozdávala ji kolemjdoucím a vyvěsila několik transparentů. Podpořili jsme plzeňskou kampaň „Násilí a pořádek“, která se věnuje policejní praxi mučení lidí bez domova. Vydali jsme za tím účelem tematické číslo A3 a pár tipů, jak nekonfrontačně stigmatizovat policejní šikanu na lidech bez domova. Olomoučtí anarchisté pak provedli intervenci ve veřejném prostoru coby protest proti jeho fašizaci ve vztahu k lidem bez domova. Nadále jsme přímo i nepřímo podporovali kolektivy Food not Bombs. Přinesli jsme také rozhovor o realizaci plánů družstevního kolektivu Sdílené domy, v němž se někteří z nás angažují.

Nezapomínali jsme ani na migranty, kterým se jejich utrpení rozhodla znásobit Pevnost Evropa. Zejména jsme se zaměřili na bělorusko-polskou hranici. Upozornili jsme na dokument o dehumanizaci uprchlíků a podíleli se na organizaci přednáškového turné „Nikdo není ilegální“

kolektivu No Borders. To mělo zastávky v Praze, Plzni, Děčíně, Brně, Bratislavě, Trnavě a Olomouci. AF se také připojila k výzvě solidarity s uprchlíky zadržovanými v detenčním zařízení v Medvedově.

ZA PRÁVA ŽEN A LGBT+

Nedílnou součástí agendy AF je boj za práva žen a proti sexismu, jenž je podstatou vládnoucího patriarchátu. A tak jsme si připomněli Mezinárodní den žen, jednak trochou teorie o anarchofeminismu a hlasy kamarádek z ukrajinské fronty. Pod heslem „Preat patriarchát!“ jsme se připojili k oslavě MDŽ v Plzni a nevynechali jsme ani tu v Olomouci. Oslavy následoval boj o ulice a za Prahu feministickou, kdy jsme se s radostí zapojili do blokády tmářského Pochodu pro život. V srpnovém čísle A3 jsme se navíc postavili proti bagatelizaci násilí na ženách.

Věnovali jsme se tradičně také postavení LGBT+ osob. Začali jsme spolupracovat s queer kolektivem Dekonstrukce a do našeho distra zařadili jeho brožuru *Kvír anarchismus*. Pod heslem „Good night corporate pride“ jsme se pak společně přidali k tradiční akci Prague Pride a vytvořili černo-rudý bloček, v jehož rámci jsme se vyslovili proti „duhovému kapitalismu“. Spolu s Dekonstrucí, PAC a Plusko+ jsme svolali před slovenskou ambasádu v Praze pietní akci za oběti queer-fobie coby vzpomínku na oběti útoku z 12. října 2022 v Bratislavě. Před slovenskou ambasádou v Praze se na ní sešly desítky lidí.

HAŠEK 2023 A DALŠÍ VZPOMÍNKY

Třetího ledna 1923 zemřel ve věku nedožitých 40 let Jaroslav Hašek, ve světě nejznámější český spisovatel. U příležitosti 100. výročí jeho úmrtí jsme si ho mnoha způsoby připomněli nejen jako spisovatele, ale také coby anarchistu a člověka, jemuž žádná autorita nebyla svatá. Na webu jsme za celý rok zveřejnili 17 dílů seriálu Hašek 2023. Haškovy texty z dobových anarchistických novin jsme sebrali v knize *Všivá historie*, kterou u příležitosti Anarchistického festivalu knihy vydalo Nakladatelství Anarchistické federace. Dále jsme Haškovi věnovali jarní číslo anarchistické revue *Existence*, kde jsme se zaměřili na jeho život i dílo a zvláštní pozornost směřovali na jeho angažmá v anarchistickém hnutí a antiautoritářské postoje provázející celý jeho život. Haškovi byl logicky věnován i tradiční Existenční večírek, jenž se konal v infoshopu Trhlina.

Během ledna jsme tradičně vzpomenuli na zavražděného antifašistického skinheada Jana Kučeru, jednak na obvyklé pouštěče v Plzni, během Existenčního večírku na téma „Anarchistická strategie“ v holešovické Zdeně nebo vyvěšením transparentu na koncertě Oi! kapel ve strahovském klubu 007. Účastnili jsme se vzpomínkového koncertu na anarchopunkera Filipa Venclíka, jenž byl zabit před 30 lety. Druhého listopadu, na „Památku zesnulých“ jsme vzpomenuli na naše bývalé členy – Davida Bednára, Honzu Roubíčka a Romana „Chica“ Kullu – a na Ladislava „Apače“ Nováka, Jakuba Poláka a Filipa Fuchse, kteří stáli u počátků obnovování anarchistického hnutí v Česku.

Formou nekrologů jsme připomněli více či méně známé osobnosti mezinárodního anarchistického hnutí, které nás opustily, jako byli Jen Angel (48), Alberto Gazzarri (60), Neala Janis Schleuning (82), Agustín Torres Ramos (97), Ronald Creagh (94), Nicolas Trifon (74), Maurizio Antonioli (78), Alfredo Bonanno (86) nebo Benjamin Zephaniah (65). Na rozdíl od psaní nekrologů bylo příjemné psát blahopřání jubilantům, konkrétně Janu Tesařovi (90) a Alanu Moorovi (70).